

Šuster, Lana

**IZGUBLJENI IDENTITET INGRID POLLARD
ČITANJE FOTOGRAFIJA**

Ingrid Pollard i Zygmunt Baumann – drugi identiteti

Ingrid Pollard rođena je u Georgetownu, Guayani. U ranom djetinjstvu odlazi sa svojim roditeljima u Englesku, gdje i živi od svoje četvrte godine. Svoj je život utjelovila u britanskoj zajednici gdje je postala izvrsna poznavateljica vizualnih umjetnosti. Sveučilišna je profesorica i živi i radi u Londonu. Članica je nekoliko umjetničkih udruženja, Polayers, D-Max i Asocijacija Crnačkih fotografa. Ingrid Pollard je višestruko nagrađivana fotografkinja, a njezin je rad uvršten u kolekcije Muzeja Victoria & Albert. Članica je i Kraljevske fotografске zajednice. Ingrid Pollard se najviše istaknula umjetničkom fotografijom koja prikazuje crnački svijet, a njezini su radovi predstavljeni javnosti u kolekcijama Tate Britain, Cartwright Hall, Bradford i Umjetnine Council England.¹ U svome radu koristi digitalne, analogne i alternativne fotografске procese komunicirajući s video i zvučnim instalacijama. Ingrid Pollard dolazi iz umjetničke zajednice te nastavlja raditi unutar nove zajednice istražujući reprezentaciju, povijest i krajolike prostora u kojem živi. Razvila je dosljednost u svome radu naglašavajući većinom povijest i krajolike Engleske. U svojim umjetničkim djelima ona gotovo uvijek komunicira s crnačkim svijetom ističući rasu, različitost i nesklad između aktera i mesta na kojem je snimano. Ingrid Pollard je britanska umjetnica porijeklom gvajanka. Zygmunt Baumann je poljak i britanski sveučilišni profesor, sociolog i filozof. Rođen je u židovskoj obitelji u Poznanu. Zbog napada Hitlerove Njemačke zajedno sa svojom obitelji odlazi kao izbjeglica u Sovjetski Savez gdje živi do 1968. godine. Stekao je diplomu filozofa, a kasnije i uspio magistrirati i raditi na varšavskom sveučilištu. Odriće se poljskog državljanstva i živi u Izraelu dvije godine, ali ubrzo nakon toga odlazi živjeti u Britaniju gdje do svoje mirovine radio kao sveučilišni profesor u Leedu. Baumann je ugledni sociolog kojega su često okarakterizirali kao eklektičkim sociologom.² U svome životnome radu dosljednost je usmjeravao metodologiji nastojeći istaknuti veze između istraženog predmeta i drugih očitovanja života u ljudskom društvu. Svoje poljsko podrijetlo smatra važnim jer time ističe pojedinca unutar kolektivnog ponašanja u društvu pritom analizirajući društveni, kulturni i politički kontekst.

Načelo odgovornosti je ključno za bilo kakvo uključivanje u javni život. Kao i Ingrid, Baumann je u Zajednici ispitivao ambivalentnost, međutim time su se stvorili zahtjevi za zaštitom i povratkom ograničenom svijetu u kojemu se „nepripadnici“ drže na distanci.³

¹ usporedi <http://www.ingridpollard.com/bio.html> (2. 10. 2020.)

² usporedi BAUMANN Zygmunt. Identitet: razgovori s Benedettom Vecchijem, 2009. 9.

³ Benedetto Vecchi pojašnjava ambivalentnost identiteta odnosno nostalgija za prošlošću koja zajedno s potpunom suglasnošću s „tekućom modernosti“ što u konačnici stvara mogućnost preokretanja planetarnih učinaka globalizacije i njihove uporabe na pozitvan način...“optimizam misli i pesimizam volje“

Zbog političkih nestabilnosti tadašnjeg stanja u Poljskoj⁴ i Gvajani⁵, a u različitim vremenskim razdobljima povijesti oboje su napustili svoju prvočnu Zajednicu i odlukom roditelja nastanili se u drugim područjima, drugim govornim cjelinama i drugim krajolicima. Pod tim „namjernim“ okolnostima oni su stvarali svoje interese prema Zajednici u kojoj su rasli. Bauman je odricanjem svojega prvočnoga državljanstva sebe nazvao *europljaniom*, iako vjeran svojim korijenima pitanje identiteta se postavlja riziku i definira se onime što stvarno jest „društveno potrebna konvencija“⁶. Religijski fundamentalizmi su zapravo, kako objašnjava Bauman, premještanje identiteta u politiku. U radu Pollard i Bauman je riječ o rekonstrukciji prelaska s individualne dimenzije na njegovu kodifikaciju kao društvenu konvenciju. Jedno u svijetu umjetnosti, a drugo i u znanstvenoj proširenosti sociološko-filozofske teorije koja se utjelovljuje kroz njihove životne priče. Pokušaji da budu dio britanske Zajednice prožimaju se kroz linije njihovih identiteta u konačnici životnoga djela.⁷

Umjetnička fotografija i identitet

Stvarnost koju doživljava pojedinac može se definirati na dva načina, funkciranje razvijenog industrijskog društva kao spektakl (za masu) i kao predmet (za vladare). Ta proizvodnja slike pomaže stvaranju vladajuće ideologije. Promjena slike utječe i na promjenu društva odnosno ona ojačava nominalističko viđenje društvene stvarnosti. Kroz fotografiju svijet postaje niz nepovezanih, samostojećih čestica, gdje se povijest izdvaja.⁸

Važan dio povijesti zajednice jest upravo i fotografija koja zajednicu prikazuje kao dio prošlosti, a samim time se kreira potvrda položaja identiteta. Borba za svoje

⁴ „Njemačkom agresijom na Poljsku 1. IX. 1939. otpočeo je II. svjetski rat. Napadnuta i od SSSR-a, Poljska je kapitulirala 17. IX. 1939., premda je pojedinačni otpor trajao do početka listopada. Njemačke i sovjetske okupacijske snage podijelile su 28. IX. 1939. zemlju po demarkacijskoj crti koja je pratila rijeku Bug. Sovjetski dio bio je podijeljen između Bjelorusije i Ukrajine. Sovjetske su vlasti na tom području odmah započele deportacije koje su obuhvatile u velikom broju poljsku političku i vojnu elitu (od 300 000 ljudi sovjetsku je deportaciju preživjelo tek 82 000). U njemačkom dijelu Poljske također su započele deportacije koje su bile prćene sustavnom germanizacijom zemlje te gradnjom najvećih nacističkih koncentracijskih logora.“ Preuzeto s Poljska. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 3. 1. 2022. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=49333>>

⁵ „Nakon II. svjetskog rata razvija se u Gvajani pokret za neovisnost. Ograničenu samoupravu Gvajana je dobila 1953; proširena je 1961. U borbi za neovisnost utjecajna je bila Narodna progresivna stranka (PPP; osnovana 1950), koju je vodio Cheddi Jagan (podrjetlom Indijac). Stranka je pobijedila na izborima 1953 (potom su joj britanske vlasti privremeno zabranile djelovanje), 1957. i 1961. Skupina crnačkih političara pod vodstvom Forbesa Burnham-a izdvojila se 1955. iz PPP-a i osnovala Narodni nacionalni kongres (PNC). Planovima Jaganove vlade protivili su se 1963. radnički sindikati (pod Burnhamovim utjecajem); zbog općega štrajka i etničkih sukoba između crnačke i indijske zajednice, uvedeno je izvanredno stanje uz britansku vojnu pomoć.“ Preuzeto s Gvajana. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 3. 1. 2022. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=23908>>

⁶ BAUMANN Zygmunt. Identitet: razgovori s Benedettom Vecchijem. 2009. 13.

⁷ BAUMANN Zygmunt. Identitet: razgovori s Benedettom Vecchijem. 2009. 13.

⁸ VUGER Dario. *Fragmenti ekologije slike – Susan*

(<https://croatianphotography.com/text/fragmenti-ekologije-slika-susan-sontag/>) (2. 10. 2020.)

mjesto u društvu vodi se između položaja resursa i vodstva.⁹ U drugoj polovici devetnaestog stoljeća fotografije su postale vodeća sila vizualnih umjetnosti (Ingrid Pollard). Ideje o nacionalnom identitetu i naciji paralelne su s jakom povijesti koja se brzo mijenja, a fotografijom se može to naglasiti.

Prema Judith Butler identitet utemeljuje pretpostavku da su identiteti samoidentični, da ostaju uvijek isti, jedinstveni i u sebi koherentni.¹⁰ Nadalje, sociološko uvjetovanje pojama osobe zahtjeva ontološko prvenstvo za različite funkcije, a društveno je vidljiva.¹¹ Portretna fotografija prema Williamu Henry Foxu igra dinamičnu ulogu identiteta, ali najvjerojatnije onu trajnu ulogu. Od 1839. godine fotografija je zaigrala tu ulogu i nesumnjivo je do danas u ulozi mnogih umjetnika koji otkrivaju svoj identitet. Fotografijom i skrivenim ili otkrivenim identitetom onoga koji snima moguće je priviknuti gledatelja na ono što je želja umjetnika. Fotografiranje se prema Sontag objašnjava na dva načina, lucidan i precizan čin spoznaje, svjesne inteligencije ili kao pre-intelektualni, intuitivni način suočavanja.¹² Felix Nadar je govorio o svojim portretnim fotografijama koje prikazuju Baudelairea, Hugoa, Berlioza, Nevala, Gautiera, Sanda, Delacroixa i ostale čuvene prijatelje, on portretom opisuje portret osobe koju najbolje poznaje.¹³ Starija generacija fotografa opisuje fotografiju kao hrabru koncentraciju pozornosti, asketsku disciplinu, mističnu prijemčivost svijeta koji traži da fotograf prođe kroz maglu neznanja.

„Fotograf projicira sebe u sve što vidi, poistovjećuje se sa svime kako bi to bolje upoznao i osjetio. Fotografiju se doživljava kao akutan izraz individualiziranog 'ja', beskućnog privatnog sebe zalatalog u golemom svijetu koji ovladava stvarnošću tako što ju brzo vizualno antologizira. Ili ju se doživljava kao sredstvo pronalaženja u svijetu. Veza između fotografije i socijalnog identiteta postoji onoliko dugo koliko postoji i fotoaparat. Vizija bilješke stvorena na fotografiji namjerna je projekcija svijesti sebe kroz mehaniku.“¹⁴ U povijesnim natuknicama fotografija prema subjektivnosti Barthesa znači ograničeno dobro, fotografija je pojava "njega" drugoga, onoga koji promatra i koji je viđen, ono je neprirodno podvajanje svijesti o identitetu.¹⁵ Portretna fotografija označava neko povijesno razdoblje i time podsjeća na nasljeđe, vremensku mašinu kojom se nazire memorija. Nastanak prvih portreta, sredinom devetnaestoga stoljeća iz "objektiva" Félix-a Nadara, fotografa karikaturista koji je fotografirao slavne ličnosti toga razdoblja i prikazivao njihovu psihološku nutrinu. Barthesovo gledište i njegovo postavljanje u vrijeme nastanka tih portreta on uspoređuje s operacijskim zahvatom jer je tada bilo iznimno teško ostati jednak onome trenutku s početka poziranja i do kraja poziranja, jer je dugo trajao ulazak svjetlosti u ondašnji fotoaparat. Sva bitnost portreta pripada i važno je naglasiti četiri nestvarna bića, koja spominje Barthes: "onaj koji vjerujem da jesam, onaj kakvim bih htio da me

⁹ usp. EDWARDS Elizabeth, *Raw histories: Photographs, Anthropology and Museums*. Oxford, 2001. 183–187

¹⁰ BATLER Judith. *Nevolje s rodom*. Zagreb, 2000. 30.

¹¹ ibid 1

¹² SONTAG Susan. *O fotografiji*. Osijek, 2007. 85.

¹³ isto pod 5

¹⁴ SONTAG Susan. *O fotografiji*. Osijek, 2007. 86–89.

¹⁵ usp. BARTHES Roland. *Svijetla komora*. Zagreb, 2003. 18.

smatraju, onaj kakvim me smatra fotograf, i onaj kojim se on služi da pokaže svoju umjetnost”, a pojašnjava nadalje, fotografija predstavlja suptilni trenutak, kada JA nije ni objekt ni subjekt, nego subjekt koji osjeća i postaje objekt.¹⁶

Nacionalni identitet u fotografijama Ingrid Pollard

Ingrid Pollard istražuje romantičarsku ostavštinu na sjeverozapadu Engleske naglašavajući povijest crnačkog naroda u zemlji koja nije povijest prikazanih osoba. Cilj portreta koje fotografkinja prikazuje je Potvrda koju naglašava crnačkom populacijom, a namjerno prikazujući povijest Engleske. Krajolici koje umjetnica bira su dijelovi Lake Districta.¹⁷

Promjena mesta života za Pollard označava stigmu koja će se kasnije provlačiti kroz njezina fotografska djela. Nakon školovanja u potrazi za nečim što ju ispunjava zaustavlja se na fotografiji. Kroz povijest umjetnosti istražuje povijest Velike Britanije, a kroz krajolike, okoliš i autobiografiju, britansku pripadnost. Kroz razne alternativne fotografske procese proizvodi izradu slikovnih tekstova, knjiga te video i zvučnih instalacija. Umjetnica kroz svoj rad prikazuje javnosti svoje istražene projekte nepisanih povijesti zajednice, britanske zemlje, povijesti i identiteta. Uvijek u prikazu crne figure, crnačke populacije koja se nalazi u okruženju u kojem ne „žive“ i u kojemu nisu nastali. Fotografija Ingrid Pollard projicira njezinu osobnost te pokušava odgovoriti na pitanje „tko si“. Potvrda Baumanove teze da nacionalni identitet nije poput drugih identiteta koji ne zahtijevaju dvojbenu političku podršku niti isključivu vjernost¹⁸ slična je i u radu Ingrid Pollard. Granice nacionalnog identiteta Alan Sekula¹⁹ pojašnjava kroz vizualnost znakova u socijalnom okruženju. Ideja da fotografija predstavlja i ističe nacionalni karakter unutar projekta umjetnika istovremeno otvarajući raspravu o društvenoj pripadnosti pojedinca. Stoga, prema Sekuli fotografije Ingrid Pollard su dio privatne ostavštine međutim ono su socijalna vizualna sila koja proizvodi trenutak u povijesti jedne nacije. Ocrtava svoje privatno Ja i ističe Drugost kroz jednostavne i jedinstvene kadrove namještene po sjećanju nametnute situacije. Opis fotografije ističe važnost životnoga iskustva koje nam daje dozvolu da smo to „tko“ jesmo i „što“ jesmo. Ingrid Pollard ne osjeća pripadnost svom primarnom nacionalnom identitetu u urbanoj sredini, ona se osjeća kao Druga. Zygmunt Bauman je u svojim životnim određenjima i traženjima identiteta nazvao predmetom zabrinutosti objasnivši da su osobe koje su u potrazi za identitetom suočavaju s nezadovoljavajućom zadaćom „rješavanja kvadrature kruga“, odnosno radnje koje se ne mogu nikada riješiti u realnom vremenu, nego se rješavaju na samome kraju, odnosno u beskonačnosti. Zapravo

¹⁶ usp. BARTHES Roland. *Swijetla komora*. Zagreb, 2003. 19.

¹⁷ Lake District je smješten na sjeverozapadu Engleske, a okružen je planinskim područjima i dolinama koje su oblikovali ledenjaci u Ledenom dobu. Fascinantno remek djelo prirode utjelovilo je oblike koji stvaraju harmoniju između čovjeka i prirode. Jezero igra ulogu zrcaljenja veličanstvenih planina. Krajolici su još u doba Engleskog romantizma slikovito opisani u djelima velikih književnika i umjetnika.

¹⁸ BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovori s Benedettom Vecchijem*. Zagreb, 2009. 24.

¹⁹ SEKULA Allan. *Photography and the Limits of National Identity*. 29. Grey Room, Spring 2014/55. Allan Sekula and the Traffic in Photographs. 28–33.

je Bauman naglasio tu konstantnu invaliditeta identiteta koja je prisutna kod takvih osoba stalno, ono je dvovrsno.

Baumanova težnja za fiksnim identitetom kojega opisuje u razgovoru s Benedettom Vecchijem, da je Engleska zemlja ta koju je odabrao i koja je odabrala njega ponudom posla i tom trenutku mu je oduzeta primarna i fiksna pripadnost nacionalnom identitetu. Pitanje²⁰ koje on postavlja se može sasvim sigurno poistovjetiti s težnjom kod umjetnice Ingrid Pollard, koje glasi „Može li netko tko je jednom bio pridošlica ikad prestatи biti pridošlica?“²¹ To pitanje europske pripadnosti i sporazuma sa samim sobom, Zygmunt Bauman, Poljak, koji je živio u Engleskoj i imao je englesko državljanstvo i s druge strane Pollard, Gvajanka koja živi u Engleskoj skoro cijeli svoj život – pitanje pripadnosti i namjerne umjetničke utemeljenosti kao oružja kojim se želi istaknuti fiksni identitet koji ne postoji. Unutar granice Engleske, umjetnica na fotografiji²² želi kritički prikazati Englesku iz pogleda Drugoga, ona idealizira prostor, gledajući prirodu, a prikazujući sebe kroz druge. Svjesna identifikacija s gradom i okolinom. Phill Kinsman je detaljno istraživao rad Ingrid Polard te je u svome radu pojasnio da ona naglašava barijere koje su vidljive i koje sprječavaju potpuni pristup nacionalnom identitetu crnačke populacije koja je zatočena u tom krajoliku britanske zemlje.²³ Premda je prisutna konstanta usamljenosti Pollard izdvaja Drugost, i onemogućuje oblikovanje potpunog identiteta. Fluidan identitet Ingrid Pollard uspostavljen je na jasnoj razlici prema drugima, a rezultat je svih kulturnih i društvenih utjecaja koji su isklesali taj jedinstven osjećaj nepripadnosti. Konstantna borba umjetnicu je i dovela u taj položaj i traži sebe kroz svoje stavove, izbor zanimanja i stil života. Zygmunt Bauman definira nacionalni identitet drukčiji od ostalih identiteta, jer ostali ne zahtijevaju dvojbenu političku podršku i isključivu vjernost. Nacionalni identitet ne priznaje konkureniju, a kamoli opoziciju.²⁴ „Identificirati se sa... znači vezati se obvezama s nepoznatom sudbinom na koju se ne može utjecati, a kamoli je nadzirati“.²⁵

²⁰ Zygmunt Bauman u knjizi Identitet koja prenosi razgovor s Benedettom Vecchijem objašnjava svoju „pripadnost“ Engleskoj zajednici iako nije Englez, on je dobio englesko državljanstvo. On sebe opisuje kao izbjeglicu, kao doseljenika i pridošlicu – naziva taj trenutak da premda se nije imao namjere pretvarati da je Englez ipak to prešatio („đentlmenski sporazum“)

²¹ BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovor s Benedettom Vecchijem*. Zagreb, 2009/15. „Zašto ne europska himna? I doista, zašto ne? Euopljanin, u to nema sumnje, jesam i nikad nisam prestao biti – rođen u Europi, živim u Europi, radim u Europi, mislim europski, osjećam se europski; a uz to zasad još nema europskog ureda ovlaštena izdavati ili odbijati europske putovnice, te time dodjeljivati ili uskraćivati pravo da se zovemo Euopljanima“

²² vidi sliku 1

²³ KINSMAN Phill. *Landscape, Race and National identity: The Photography of Ingrid Pollard*. Area, vol. 27–4 (Dec., 1995). 301. (112 on Sat, 03 Oct 2020)

²⁴ BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovor s Benedettom Vecchijem*, Zagreb, 2009./24

²⁵ Ibid 17, str. 31

Čitanje fotografija – Pastoral Interlude 1988

"pastoral interlude"
It's as if the Black experience is only lived within an urban environment.
I thought I liked the Lake District; where I wandered lonely as a Black face in
a sea of white. A visit to the countryside is always accompanied by a feeling
of unease; dread

Iz zbirke fotografija *Pastoral Interlude* (Slika 1)

Pastoral Interlude nastala 1984. godine zacijelo pripada kraju 20. stoljeća kada je fotografija snažnim utjecajem vodila umjetnika toga doba u otkrivanje svog primarnog i fiksнog identiteta. Pastoral Interlude sastoje se od 5 fotografija, i na svakoj od njih je osoba „crne figure“, i muške i ženske pripadnosti koje se nalaze u ruralnim krajolicima i svaka ima tekst koji upotpunjuje i uvodi gledatelja u ono što umjetnica želi prikazati. Za mjesto snimanja zbirke Pastoral Interlude umjetnica izabire ruralnu sredinu tradicionalnih krajolika a direktno se veže s njezinim određenjem pritom otkrivajući sve odrednice svoga života engleske tipične sredine vanjskoga. Lake District²⁶ mjesto koje je obuhvatilo sve što je umjetnica htjela prikazati. Fotografije su refleksija umjetničke konstante koja je nastajala u britanskoj zajednici i ruralnoj sredini.²⁷ Interes za engleske krajolike je nastao kroz odrastanje uz velike povijesne političke promjene. Jasno propitivanje socijalne konstrukcije kroz britansko u kadrovima prenosi na gledatelja.

Važnost ove sredine koju Ingrid odabire je povezana s obiteljskim uspomenama a napetost u pogledima onih koji su snimani leži u stvarbim izletima koje ona prikazuje kroz zbirku.

²⁶ "...gorovit kraj u sjeverozapadnoj Engleskoj. Oblikovan je uglavnom glacijalnom erozijom u pleistocenu. Obuhvaća glavna engleska jezera (Windermere i dr.) i najviše englesko gorje (Kumbrijsko gorje s vrhuncem Scafell Pike, 978 m)... od 1951. nacionalni park (2292 km²). Godine 2017. uvršten je na UNESCO-ov popis svjetske kulturne baštine." Preuzeto s Lake District. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 3. 1. 2022. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=35170>>.

²⁷ Usپoredi s : BENSON Loise. *Ingrid Pollard on Why She Had to Fight for Black Representation*

Nesigurnost u tom okruženju vidljiva je kroz svih pet fotografija. Njezini stvari posjeti Lake Districtu nisu bili pozitivni jer unutar Zajednice nije bilo više crnačkih skupina i time je upravo ta nostalgija ta nesigurnost i invaliditet identiteta. Ona je u intervjuu koji je vodila s Louise Benson govorila o tome kako su se njezini prijatelji na jezeru provodili bezbržno i djelovali opuštajuće dok je ona osjetila stvaranje anksioznosti i ukočenosti i time je došla do ideje da stvori ovu zbirku koja će u potpunosti prikazati nesigurnost i nepripadnost²⁸ sredini u kojoj živi gotovo cijeli svoj život. Snažna želja za upoznavanjem ocrtava se u svakodnevnim radnjama unutar Drugoga, ali ne prihvaćanje Njih je ubijanje dinamike (crnački invaliditet). Ingrid Pollard stoga prenosi svoj osjećaj ne pripadajućeg identiteta. Arhivska zbirka fotografija jedna je od najpoznatijih radova Ingrid Pollard koja dijelom prikazuje konstantnu borbu s identitetima. Idealizirana seoska sredina provlači se kroz fotografije,²⁹ a kulturni identitet kroz „samoga sebe“. Ingrid Pollard snažno pokušava naglasiti istinu i podrijetlo „Ja“ i „Tko sam“ kroz druge osobe koje su na fotografijama.³⁰ Ingrid opisuje svoje fotografije kao dio prošlosti prikazane gotovo dokumentarističkim žanrom dok razlika od stvarne definicije arhivskih fotografija je u tome da to nije stvarnost iako onaj koji promatra to doživljava kao stvarnost.

Iz zbirke fotografija *Pastoral Interlude* (Slika 2)

²⁸ „pitanje identiteta javlja se jedino s izloženošću „zajednicama“ druge kategorije a i tu jedino stoga što postoji od jedne ideje koju valja dočarati, te održati na okupu „zajednice sjedinjene idejama“ kojima smo izloženi u našem šarolikom, polukulturnom svijetu...“ preuzeto iz BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovor s Benedettom Vecchijem.*, Zagreb, 2009./16

²⁹ Kritički prikaz se odnosi na samo dvije fotografije koje pripadaju arhivskoj izložbi Ingrid Pollard, slika 1 i slika 2.

³⁰ KARALIĆ Snježana (Mainz) *Ideologija nacionalnog identiteta i nacionalne kulture U: U čast Petra Jakobsena: zbornik radova.*, ur. Dejan Ajdačić & Persida Lazarević. Di Đakomo Beograd, 2010.

Upravo je najveća vrijednost u samoj kompleksnosti zbirke jer umjetnik ima pravo i moć prikazati društvu sve odnose između rasa, aktivizam i diverziju, a istovremeno predložiti sliku društva u kojem živimo.³¹

Svih pet fotografija Ingrid posvećuju svom osobom iskustvu, a tekst je dio vizualnog razgovora koji predstavlja ljude koji su „ironija“ za stvarno stanje. Fotografije govore o izgrađenoj prirodi koja ne zapostavlja svoju snagu estetske privlačnosti. Fotografije su „tekstovi“ koji govore o odnosu čovjeka i okoline. Identitet je u tom odnosu raznolik, a problematizira idealiziranje seoskih krajolika. Iako je veza dvostrisna između izabranih seoskih krajolika i crnaca u fotografijama Ingrid Pollard, priroda koju fotografira je mjesto na kojem je ona stekla određeno iskustvo koje nju postavlja u ulogu Objekta intenzivnog promatranja, tako da Ingrid postaje „ona koja promatra“ sebe samu.³²

Iz zbirke fotografija *Pastoral Interlude* (Slika 3)

Veličanstveni prizori Lake Districta postavljaju scenu na svakoj fotografiji u prostor njezinog fluidnog identiteta koji će zauvijek tražiti. Identiteti crnačke populacije ona sažima i prikazuje sebe u masi. Njezine životne situacije koje je stvarala od prvoga dana kada je kročila u Englesku do trenutka kada je postala važna i cijenjena umjetnica u visokom društvu muzejskih i kraljevskih udruga, ona predstavlja kolektivno sjećanje te iste populacije.³³ Prema Peternai

³¹ Usp. <https://elephant.art/ingrid-pollard-fight-black-representation-glasgow-international-womens-library-lesbian-archive-photography-rural-landscape-britishness-07022020/>

³² KINSMAN Phill. *Landscape, Race and National identity: The Photography of Ingrid Pollard*. Area, 27–4 (Dec.,1995.) 306. (112 on Sat, 03 Oct 2020).

³³ KINSMAN Phill. *Landscape, Race and National identity: The Photography of Ingrid Pollard*. Area/, 27–4 (Dec.,1995.), 301. (112 on Sat, 03 Oct 2020)

Andrić strah od stranaca subjekt s invaliditetom izložen je marginalizaciji ili stigmatizaciji, a isto tako taj strah može proizaći iz toga što subjekt shvaća da se osjeća ugroženim i tu se postavlja pitanje vlastitog identiteta.³⁴

Searching for sea-shells; waves lap my wellington boots, carrying lost souls of brothers & sisters released over the ship side

Iz zbirke fotografija *Pastoral Interlude* (Slika 4)

Phill Kinsman zaključuje da su ti prostori snažne nacionalne ikone za crnačku populaciju. Prostori su nesigurni jer u njihovim svakidašnjim životima na površinu „opet“ iskače rasizam. Za Ingrid Pollard je stoga to isključivo način na koji ona traži svoj identitet. Akteri su tu zbog nje, zbog činjenice da je ona fotograf, a oni su naratori njezine osobne povijesti. Ingrid odlazi u Lake District kako bi naglasila interkulturne razlike, u svakoj zemlji postoji kod koji se treba naučiti, a upravo taj kod dokazuje prepreku za crnačku populaciju.³⁵ Premda stvara stereotipe, Ingrid Pollard ne želi to naglasiti, stvarajući idealne fotografije crnaca u Engleskoj.

death is the bottom line. The owners of these fields; these trees and sheep want me off their GREEN AND PLEASANT LAND. No Trespass; they want me DEAD. A slow death through eyes that slide away from me

Iz zbirke fotografija *Pastoral Interlude* (Slika 5)

³⁴ PETERNAI ANDRIĆ Kristina. *Pripovijedanje, identitet, invaliditet*. Zagreb, 2019./18

³⁵ BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovor s Benedettom Vecchijem*. Zagreb, 2009./307

Na fotografijama je doživljaj potpuno urban, a njihov je identitet konfiguriran sredinom u kojoj su zapravo i prisutni i odsutni u isto vrijeme. U tome je bit izgubljenog identiteta (promjenjivog, nestabilnog) umjetnice koja ga iznova želi prikazati i nametnuti gledatelju.³⁶

Zaključak

Arhivskom kolekcijom Pastoral Interlude Ingrid Pollard zaokupila je mnoge britanske kritičare. Ona je svojim fotografijama uspjela prikazati sebe kroz druge. Ali Drugo je ono čemu teži. Geografska stabilnost utjelovljuje nestabilnost čovjeka. Ono što nas sačinjava i prozima je Identitet. U potrazi za svojim identitetom Ingrid Pollard je pokrenula stereotipe crnačke populacije, rasizam i stigme koje su rezultat siromaštva i ropstva. Premda je odrasla u vremenu i prostoru koji nije njezin ona je baš zbog te činjenice da „ne može“ išla dalje inatom i postala vrsna umjetnica. Prema prikazanim fotografijama moglo bi se reći da je umjetnost prigrilila invaliditet identiteta Ingrid Pollard i potvrda je već izrečena da su subjekti na pogrešnoj strani normalnog i da se osjećaju kao stranci i tuđinci. Povezanost koju je Ingrid Pollard postavila između prirode i čovjeka, između grada i pojedinca se može primijeniti i u drugim kritičkim osvrtima i prikazati druge umjetnike ili književnike koji su na sličan ili isti način otkrili svoj invaliditet, svoje Drugo. Nacionalni identitet Ingrid Pollard je idealiziranje prostora, a kritički ga prikazuje kroz osobe koje fotografira. Sličnosti sebi prikazuje kroz objektiv i na taj način osjeća pripadnost. Zapravo je ovaj kritički osvt čitanja fotografija umjetnice samo potvrda da se identiteti konstruiraju kroz razlike, a ne izvan njih, preko odnosa s Drugim i u odnosu prema onome što nije, prema onome što mu nedostaje i prema onome što se naziva konstitutivna izvanjskost.

Literatura

- BAUMAN Zygmunt: *Identitet: razgovori s Benedettom Vecchijem*. Zagreb, 2009.
- SONTAG Susan: *O fotografiji*. Osijek, 2007.
- BUTLER Judith: *Nevolje s rodom*. Zagreb, 2000.
- PETERNAI ANDRIĆ Kristina: *Pripovijedanje, identitet, invaliditet*. Zagreb, 2019. *U potrazi za identitetom. komparativna studija vrednota: Hrvatska i Europa*. Priredio Pero Aračić i dr. Zagreb, 2005.
- PETKOVIĆ Nikola: *Identitet i granica: hibridnost i jezik, kultura i građanstvo*. Zagreb, 2010.
- Mike Storry–Peter Childs (ed.): *British Cultural Identities*. London, 2013.
- KNEŽEVIĆ Snješka: Zagreb, art, memorija, art. Zagreb, 2011.
- KINSMAN Phil: *Landscape, Race and National identity: The Photography of Ingrid Pollard*. Area.1995/27–4.
- EDWARDS Elizabeth: *Raw Histories: Photography, Anthropology and Museums*. Oxford, 2001.

³⁶ BAUMAN Zygmunt. *Identitet: razgovor s Benedettom Vecchijem*. Zagreb, 2009./307

- BARTHES Roland: *Svijetla komora*. Zagreb, 2003.
- SMITH Lou: *Beyond the Horizon, out at Sea, A New day Breaks: Memory and identity in Ingrid Pollard's The Boy Who Watches the Ships Go By*. U: Enter Text: Special Issue on Caribbean Literature: Opening Out the Way(s) to the Future, Sandra COURTMAN and Wendy KNEPPER.2013/6–24
- RUKAVINA Katarina: *Dijalektika identiteta moderne i postmoderne umjetnosti*. Filozofska istraživanja./2001/31–4. 787–793
- PROŠEV-OLIVER Borjana: *Kulturno pamćenje kao kulturni izazov*. Filološke studije. 2011/2.
- KARALIĆ Snježana: (Mainz) Ideologija nacionalnog identiteta i nacionalne kulture. Dejan AJDAČIĆ & Persida LAZAREVIĆ (ur.): *U čast Petra Jakobsena: zbornik radova*. Di Đakomo Beograd, 2010.
- HALL Stuart: "Introduction: Who Needs 'Identity'?" *Questions of Cultural Identity*. Eds. Stuart HALL and Paul DU GAY. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd., 1996./1–17.
- DOI: <https://dx.doi.org/10.4135/9781446221907.n1>

Dokumenti:

- <https://www.lightwork.org/archive/ingrid-pollard-2/> (2. 10. 2020.)
- <https://culturenaturewellbeing.wordpress.com/2018/06/11/social-difference-and-nature/> (2. 10. 2020.)
- <http://whc.unesco.org/en/list/422> (1. 10. 2020.)
- <https://elephant.art/ingrid-pollard-fight-black-representation-glasgow-international-womens-library-lesbian-archive-photography-rural-landscape-britishness-07022020/> (3. 1. 2022.)
- <https://killforsalad.wordpress.com/2012/03/28/personal-photography-in-the-digital-age-and-the-aesthetics-of-tumblr/> (3. 10. 2020.)
- <http://www.ingridpollard.com/pastoral-interlude.html> (30. 9. 2020.)

Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. ur. Slaven Ravlić. Copyright © 2020 Leksikografski zavod Miroslav Krleža., pojam umjetnička fotografija Lake District. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 3. 1. 2022.
<<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=35170>>.

VUGER Dario. Fragmenti ekologije slika – Susan
(<https://croatianphotography.com/text/fragmenti-ekologije-slika-susan-sontag/>) (2. 10. 2020.)

Sažetak

Ingrid Pollard je britanska umjetnica koja svojim umjetničkim fotografijama pokušava naglasiti identitet crnačke populacije u okruženju kojemu ne pripada. Linijama identitetne vizualne umjetnosti uvodi gledatelja u priču koja je nastajala godinama u njezinom svijetu. Ispreplitanje i naglašavanje Drugosti kroz detaljiziranje crnačkog života potvrđuje pitanje „Tko si“, a smislenost leži u prikazima umjetnice u prostranstvu britanskih krajolika. Rad će prikazati invalidnost identiteta kroz fotografije zbirke Pastoral Interllude i pokušati usporediti Baumanovu teoriju *nepripadnosti* u realnom okruženju i stalnu težnju za fiksnim identitetom. Kao polazište ovoga rada su umjetnički radovi nastali u dvadesetom stoljeću koji prikazuju portrete crnaca u svakidašnjim situacijama britanskih ulica i vanjskih prirodnih prostora. Povjesna pozadina dva izgubljena identiteta koji kroz životni put kreiraju svoje *ja*. Vizualne umjetnosti toga doba uzimale su prostor namjernog naglašavanja izvornog identiteta kroz prikaze umjetničke fotografije, posebice portreta. Antiesencialistički smjer dokazat će se namjernim kadrovima fotografije u okruženjima koji nisu specifični za vrijeme u kojemu je identitet Ingrid Pollard ostao zarobljen. Istaknut će se nacionalni identitet u fotografском svijetu Ingrid Pollard vjerno prikazujći socijalne vizualne znakove koji proizvode sliku jedne nacije i potpuno obuhvaća karakter, a pri tome oživljava ideju da je fotografija prenositelj identiteta.

Ključne riječi: *Ingrid Pollard, fotografija, Nacionalni identitet, Lake District, identitet*

Abstract

Ingrid Pollard is a British artist whose art photographs try to emphasize the identity of the black population in an environment to which she does not belong. Through lines of identity visual art, she introduces the viewer to a story that has been evolving for years in her world. Intertwining and emphasizing Otherness through the detailing of black life confirms the question of „Who are you?“, and the meaning lies in the artist's depictions in the vastness of British landscapes. The paper will show the disability of identity through photographs of the Pastoral Interllude collection and try to compare Bauman's theory of non-belonging to the real environment and the constant striving for a fixed identity. As a starting point for this work, works of art created in the twentieth century depicting portraits of blacks in the everyday situations of British streets and outdoor natural spaces. The historical background of two lost identities that create their selves through life. The visual arts of the time took the space of deliberately emphasizing the original identity through depictions of artistic photography, especially portraits. The anti-essentialist direction will be proven by deliberate shots of photography in environments that are not specific to the time in which Ingrid Pollard's identity remained trapped. National identity in the photographic world will be highlighted by Ingrid Pollard faithfully portraying the social visual cues that produce the image of a nation and fully embracing character, while reviving the idea that photography is a transmitter of identity.